

OD REDAKCJI

Szanowni Państwo, Drodzy Czytelnicy,

18 lutego 2021 r. odszedł Profesor Wiesław Juszcak, jeden z najwybitniejszych historyków sztuki w Polsce, obdarzony niezwykłym zmysłem interpretacji i hermeneutyczną wrażliwością, znakomity znawca polskiego i europejskiego modernizmu, doskonały interpretator kultury Anglii od XVIII do XX w., koneser twórczości Williama Blake’a, Johna Ruskina, Waltera Patera, Thomasa Stearnsa Eliota, świetny tłumacz poezji Blake’a, esejów Wystana Hugh Audena, dramatów Eliota, naukowych prac Hugh Honoura i Gilberta Murraya, mistrz naukowego esaju, nieustrudzony edytor wielu tekstów z zakresu teorii i filozofii sztuki. Był także Profesor Juszcak wybitnym interpretatorem twórczości filmowej, znawcą muzyki i baletu, filozofem sztuki, sięgającym w swoich zainteresowaniach do mitu i archaicznych początków kultury greckiej. Należał do grona najbardziej oryginalnych, niezależnych w swoich sądach, odczytaniach dzieł sztuki i wyborach estetycznych humanistów polskich XX i XXI w., uczonym, do którego jakże trafnie odnoszą się słowa z Platońskiego *Fedona*: „... różdkę nosi wielu [*narthekofóroi*], ale tylko nieliczni są natchnieni [*bákchói*]”. Pamięci tego wspaniałego Uczzonego i Humanisty poświęcony jest tekst jednego z Jego uczniów, Andrzeja Pieńkosa, który publikujemy w niniejszym numerze. Zachęcamy Państwa do lektury, wierząc, że udało się nam godnie przypomnieć postać Profesora.

Odrębną, jednorodną grupę artykułów, zamieszczonych w tym wydaniu naszego pisma, stanowią teksty wygłoszone podczas konferencji naukowej pt. *Dlaczego nie było wielkich artystek? Historia sztuki w Polsce pięćdziesiąt lat od publikacji słynnego esaju Lindy Nochlin*, zorganizowanej w Instytucie Sztuki PAN w dniach 25–26 listopada 2021 r. z okazji 50-lecia publikacji jednego z przełomowych tekstów w dziejach naszej dyscypliny – w jej dziejach jako nauki, ale także jako fenomenu kulturowego – artykułu Lindy Nochlin. Teksty te nie tylko przypominają i analizują znaczenie artykułu amerykańskiej badaczki, lecz także ukazują historię jego oddziaływania, niesłabnącą siłę inspirowania nowych poszukiwań, odsłaniania całej sfery różnorodnych inicjatyw i pomysłów, które zawdzięczamy tej fundamentalnej publikacji – także w polskiej historii sztuki. Mamy nadzieję, że publikacja materiałów z sesji przyczyni się do pogłębienia świadomości roli, jaką odegrał tekst Lindy Nochlin, i uzasadnienia jego ciągłej aktualności.